

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 11P/45/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6215205646
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Murgaš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2017:6215205646.18

Uznesenie

Okresný súd Veľký Krtíš vo veci starostlivosti súdu o maloletú Z. B., G.. XX. XX. XXXX, toho času u otca, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši, dieťa rodičov matky E. B., G.. XX. XX. XXXX, K. T. O. XXX, právne zastúpená splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Denisou Veselou, advokátkou so sídlom Mierová 1, 990 01 Veľký Krtíš a otca Z. B., G.. XX.XX.XXXX, K. Č., Z. XXX/XX, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, v konaní o zmenu umiestnenia, takto

rozhodol:

Nariaďuje sa toto neodkladné opatrenie:

Matka je o p r á v n e n á stretávať sa s maloletou Z. B., nar. XX. XX. XXXX, každý páry týždeň v mesiaci v piatok v čase od 14.30 do 15.30 hod. v priestoroch referátu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši za prítomnosti zamestnanca a psychológa Referátu poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš.

Otec je p o v i n n ý maloletú na styk s matkou riadne a včas pripraviť, odovzdať ju, alebo zabezpečiť jej odovzdanie zamestnancovi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši v stanovenom čase a na stanovenom mieste s tým, že styk sa bude realizovať v kontakte matka a maloletá za prítomnosti zamestnanca a psychológa referátu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši.

Vo zvyšnej časti súd návrh matky z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 24.10.2017 doručila matka maloletej E. B. na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým požiadala, aby súd upravil styk s maloletou Z. a umožnil jej s maloletou Z. sa stretávať každý páry týždeň v mesiaci v piatok v čase od 14.30 hod. do 15.30 hod. v priestoroch referátu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši a každý nepáry víkend od soboty od 10.00 hod. do nedele do 15.00 hod. u matky. Návrh zdôvodnila tým, že vo veci, ktorá sa vedie na základe návrhu otca maloletej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 11P/45/2015 je vzhľadom na právny názor odvolacieho súdu vyslovený v zrušujúcom uznesení č. k. 11CoP/45/017 - 427 zo dňa 12.09.2017 potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, ktoré môže byť vykonané so značným časovým odstupom, ktorá skutočnosť odôvodňuje potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi, pretože môže dôjsť ku ďalšiemu prehĺbeniu odcudzenia maloletej k matke. Uviedla ďalej, že do 11.04.2016 s maloletou mala dobrý vzťah a odkedy je maloletá v osobnej starostlivosti otca je negatívne manipulovaná a usmerňovala voči matke. Má dobré predpoklady, aby jej súd styk umožnil, pretože maloletú vychovávala od roku 2004, mala k nej vytvorený vrúcny a dobrý vzťah a aj po rozvode jej bola maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti. Zabezpečovala osobnú starostlivosť aj o ďalšie dve dcéry. Styk, ktorý bol určený meritórnym rozhodnutím súdu prvej inštancie zo dňa 14.03.2017 nepostačuje k realizácii rodičovských práv matky a k obnoveniu vzťahu k maloletej. Pritom v znaleckom posudku zo dňa

21.11.2016 bolo doporučené udržiavať pravidelný a intenzívny kontakt s maloletou minimálne v rozsahu každého druhého víkendu.

2. Pre účel rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia súd sa oboznámil s obsahom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zo dňa 20.10.2017, správou ÚPSVaR Veľký Krtíš referátu PPS a obsahom súdneho spisu sp. zn. 11P 45/2015. Na uvedenom základe potom zistil nasledovný skutkový stav:

3. Mal. Z. pochádza zo vzťahu rodičov matky E. B. a otca Z. B., ktorých manželstvo bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 6C/222/04 - 52 zo dňa 28. 04. 2005, ktorým rozhodnutím maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky na čas po rozvode. Rodičia maloletej od rozvodu manželstva spoločne nežijú a ich vzťahy sú v súčasnosti konfliktné. Otec maloletej vykonáva osobnú starostlivosť o maloletú počnúc od 15.04.2016 na základe uznesenia Okresného súdu Veľký Krtíš, č. k. 7 PPOm/1/2016 - 7 zo dňa 15. 04. 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14CoPom/1/2016 - 17 zo dňa 09. 05. 2016. Uvedeným rozhodnutím súd upravil dočasne rodičovské práva a povinnosti, keď maloletú vyňal z výchovného prostredia matky. Dôvodom zmeny výkonu osobnej starostlivosti prostredníctvom neodkladnej úpravy pomerov bol incident, ktorý nastal v rodinnom prostredí matky, kde zo strany matky malo dôjsť k inzultácii maloletej a mal. utrpela povrchové poranenia hlavy, krku a odreninu dolnej pery. Súd prvej inštancie o návrhu otca rozhodol rozsudkom č. k. 11P/45/2015-345 zo dňa 14.03.2017, ktorým maloletú zveril do osobnej starostlivosti otca, matke maloletej uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej čiastkou 30 EUR mesačne a zaplatiť aj zameškané výživné vo výške 329,47 EUR za obdobie od 15. 04. 2016 do 14. 03. 2017 spolu s bežným výživným v mesačných splátkach. Súd zároveň meritórne upravil asistovaný styk matky s maloletou a nariadil jeho realizáciu v priekoroch referátu ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši, každý párný týždeň mesiaci v piatok v čase od 14.30 hod. do 15.30 hod. za prítomnosti psychológa úradu. Ďalej súd uložil maloletej a rodičom výchovné opatrenie podrobiť sa psychologickému poradenstvu a odbornému poradenstvu formou rodičovskej terapie na referáte PPS ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši. Krajský súd v Banskej Bystrici na základe odvolania matky uznesením č. k. 14 CoP/45/2017 - 427 zo dňa 12.09.2017 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu za ďalšie konanie. Súd druhej inštancie uložil súdu doplniť dokazovanie psychiatrickým znaleckým dokazovaním zdravotného stavu oboch rodičov, opakovaným zistením názoru maloletej Z., štetrením pomerov v domácnosti oboch rodičov. Po zrušení meritórneho rozhodnutia súdu zo dňa 14.03.2017 výkon osobnej starostlivosti o maloletú zabezpečuje otec maloletej podľa uznesenia Okresného súdu Veľký Krtíš, č. k. 7 PPOm/1/2016 - 7 zo dňa 15.04.2016. Z čiastočného dokazovania v súčasnom štádiu konania súd považoval za zistené, že mal. Z. má silnejšie citové väzby k otcovi a má záujem zotrvať v jeho rodinnom a výchovnom prostredí. Vzťah maloletej k matke dlhodobo nie je dobrý vzhľadom na neprimerané trestanie a nekonštruktívne postoje matky založené na nesprávnej komunikácii s maloletou. Negatívny vzťah maloletej k matke prerástol do úplnej averzie až k frontálnemu odmietaniu matky. Závbery odbornej diagnostiky (znalecký posudok č. 32/2016) z oblasti klinickej psychológie detí potvrdili nevyhnutnosť zmeny v postojoch matky, aby upustila od obviňovania otca z manipulácie, obviňovania inštitúcií, zainteresovaných do riešenia predmetnej veci a vytváraní neprimeraného tlaku na maloletú a ďalej zdôrazňujú potrebu intenzívneho kontaktu medzi matkou a maloletou, ktorý je však založený na opatrnom prístupe a postupnom rozširovaní styku. Podľa správy ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, referát poradensko-psychologických služieb (ďalej len „RPPS“) zo dňa 31.10.2017 (č. I. 450), ktorú si súd zabezpečil za účelom prešetrenia pomerov na strane účastníkov konania vyplýva, že správanie maloletej sa v súčasnosti naďalej ukazuje byť podmienené snahou sa uchrániť pred obavami z konfrontačných kontaktov s matkou a snahou zabrániť sklamaniam, neistote a starostiam. Maloletá prezentovala v súčasnosti postoj, že všetko má zabezpečené u otca a na strane matky vníma negatívne hodnotenie, neakceptovanie až neprijatie. Matka po rozhodnutí súdu prvej inštancie zo dňa 14.03.2017 neprijala ponuku individuálnych konzultácií na RPPS ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši za účelom prípravy na realizáciu styku s maloletou. Zotrvala na očakávaní, že jej bude poskytnutý čas a priestor, aby svojou osobnou autoritou na pôde RPPS ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši presvedčila maloletú o správnosti svojich vlastných názorov a postojov a to v neprospech názorov otca maloletej (bývalý manžel). Na druhej strane otec maloletej prezentoval ochotu spolupracovať vo veci realizácie styku s tým, aby styk maloletú nadmerne nestresoval a aby nadobudla voči matke pozitívny postoj.

4. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 328 ods. 2 veta prvá CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

9. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

10. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine; rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine; ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

12. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine; ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

13. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, aj keď dočasnej úpravy pomerov by právo účastníka bolo ohrozené. Súd pred nariadením predbežného opatrenia nemá povinnosť zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre konečné rozhodnutie vo veci samej a nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je ale nevyhnutné, aby boli osvedčené základné skutočnosti pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Povinnosťou navrhovateľa je osvedčiť dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a naliehavosť hrozacej ujmy na jeho právach. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov podľa § 325 ods. 1 CSP, v takomto konaní nemusí vyplývať z naliehavosti situácie, ale z existencie záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. Naliehavosť dočasnej úpravy pomerov ako zákonná podmienka pre nariadenie predbežného opatrenia v konaniach týkajúcich sa maloletých detí ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. Súd preto pri posudzovaní opodstatnenosti návrhu marky vychádzal z predpokladu, že pre zdôvodnenie takejto úpravy je potrebné odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa na jej nariadení.

14. V zmysle článku 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Treba zdôrazniť, že rodič má právo sa s dieťaťom stýkať, nie je to však jeho povinnosť a nemožno ho k tomu nútiť. V dohovore o právach dieťaťa článku 18 ods. 1 je zakotvená zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, pričom základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Pri rozhodovaní o úprave styku preto súd nemôže ignorovať záujmy detí. Rodičia detí by sa v záujme detí mali predovšetkým na úprave styku rodiča, ktorý nemá dieťa v starostlivosti dohodnúť. Až následne ak takáto dohoda nie je možná, súd môže styk rodiča s dieťaťom upraviť a pri tejto úprave je povinný prihliadnuť predovšetkým na záujmy dieťaťa, na citové väzby k rodičom, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia. Je potrebné v tejto súvislosti poznamenať, že nariadenie neodkladného

opatrenia ktorým súd upraví styk rodiča s malolekým dieťaom má iba dočasný charakter a až v konaní o veci samej musí súd prvého stupňa posúdiť všetky kritéria a zásady, splnenie podmienok pre úpravu styku s rodičom, musí však predovšetkým skúmať záujem dieťaa. Zároveň na druhej strane je potrebné zdôrazniť, ak rodič ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti s dieťaom, najmä s malolekým dlhší čas sa nestretáva, nepodieľa sa na jeho výchove, môže nastať nezvratiteľný stav, ktorý má za následok vzájomné odcudzenie rodiča a dieťaa, nehovoriac o absencii výchovných prvkov zo strany tohto rodiča k dieťau.

15. Naliehavosť úpravy styku matky s maloleťou súd mal za preukázanú, pretože vzhľadom na vyššie konštatované okolnosti styk matky s maloleťou v súčasnej dobe súdnym rozhodnutím upravený nie je a rodičia sa na jeho úprave dobrovoľne dohodnúť nevedia. Je právom rodiča sa stykať sa malolekým dieťaom a maloleté dieťa na druhej strane ma právo na zachovanie proporcionálneho vzťahu k obom rodičom, čo korešponduje s jeho záujmom aj v danej veci. Od momentu umiestnenia maloletej do osobnej starostlivosti otca v zmysle uznesenia tunajšieho súdu č. k. 7 PPOm/1/2016 - 7 zo dňa 15. 04. 2016 sa styk maloletej s matkou sa neuskutočnil. Matka má rovnaké rodičovské práva a povinnosti ako otec a má záujem svoje rodičovské práva riadne vykonávať. Otec maloletej deklaroval ochotu sa úprave styku podriaadiť s tým, aby si maloleťá postupne vytvorila k matke priaznivý citový postoj. Je preto dôležité, aby obom rodičom bolo umožnené budovať si zdravý a plnohodnotný vzťah k maloletemu dieťau.

16. Medzi rodičmi trvá konflikt a podstatným spôsobom sú naštrbené nielen ich vzájomné vzťahy, ale zásadným spôsobom je narušený vzťah maloletej ku matke. V súdom konaní je zreteľné, že maloleťá aktuálne silne citovo inklinuje k rodinnému a výchovnému prostrediu otca, a naopak o styk s matkou po vyňatí z jej výchovného prostredia neprejavuje vôbec žiadny záujem. Súd preto vychádzal z výrazne zúženej úpravy styku s prihliadnutím aj na predbežné závery dokazovania, ktoré svedčia o negatívnom vzťahu maloletej k matke hraničiacom až s averziou voči matke. Súd prihliadol na obsah správny referátu PPS ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši zo dňa 31.10.2017, ktorá nepotvrdila žiadnu zmenu v postoji a komunikácii matky a v riešení svojho vzťahu k maloletej. V otázke úpravy styku súd preto dospel k záveru, že je nevyhnutné trvať na názore o postupnom rozširovaní styku a opatrnom prístupe pri znovuvybudovaní vzájomného vzťahu matky a maloletej vzhľadom na veľmi negatívne vnímanie nátlaku matky maloleťou.

17. Súd styk matky s maloleťou upravil tak, aby sa uskutočňoval ako asistovaný styk na neutrálnej pôde ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši v smere matka - maloleťá za prítomnosti tretej osoby, ktoré disponuje dostatočnými komunikačnými schopnosťami a zručnosťami v kontakte s maloleťou a to v dvojtýždňových intervaloch, každý párnny týždeň v mesiaci v piatok počnúc od 14.30 hod. do 15.30 hod. v priestoroch ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši a za prítomnosti psychológa referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši.

18. Súd nevyhovel návrhu, aby sa styk uskutočňoval počas každého nepárneho víkendu od soboty od 10.00 hod. do nedele do 15.00 hod. u matky. Uvedenú úpravu styku považoval za predčasnú. Objektívnou diagnostikou z oblasti klinickej psychológie detí bolo v danej veci celkom jasne konštatované, že u maloletej ide o frontálne odmietanie matky a zmena jej postoja voči matke je dlhodobý proces, ktorý si vyžaduje odbornú a intenzívnu intervenciu psychológa. Aktuálne poznatky svedčia, že vôbec nedošlo k zlepšeniu vzájomného vzťahu medzi matkou a maloleťou, a navyiac matka neprejavila ani žiadny záujem aby vlastný pohľad na celú vec zmenila podľa odborných odporúčaní. Širšia úprava styku nateraz nezodpovedá najlepšiemu záujmu maloletej. Maloleťá Z.P. bola rozhodnutím Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 6C/222/04 - 52 zo dňa 28. 04. 2005 zverená do osobnej starostlivosti matky, s ktorou dlhodobo žila do roku 2016 a matka k maloletej naďalej deklaruje dobrý a vrúcny vzťah. Uvedená skutočnosť preto vytvára dobrý budúci základ preto, aby sa vzťah maloletej a matky upravil aj v širšom rozsahu, a postupne sa styk ďalej rozširoval. Nie je možné prehliadnuť, že práve v čase, kedy maloleťá bola v osobnej starostlivosti matky došlo k viacerým vážnym incidentom medzi maloleťou a matkou a k výraznému narušeniu ich vzájomného vzťahu z dôvodu najmä nevhodného a prísneho trestania maloletej, nesprávnej komunikácie matky a neprimeraného nátlaku na maloleťú. Uvedená okolnosť bez predchádzajúceho naštartovania vzájomného styku na referáte PPS ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši v podobe aspoň minimálneho obnovenia a znovuvybudovania vzájomného vzťahu nedáva záruku, že nedôjde opätovne k destabilizácii psychiky maloletej. Záverom sa žiada dodať, že v znaleckom posudku č. 32/2016 PhDr. Marty Halášovej, PhD. sa vyslovila nutnosť udržiavať pravidelný a intenzívny kontakt matky a maloletej minimálne v rozsahu každého druhého víkendu, kde ale je predpokladom

predchádzajúca harmonizácia vzťahu rodičov a vzťahu matky a maloletej aj absolvovaním kurzom rodičovskej terapie a poradenstva.

19. Súd preto určil rozsah stretávania sa maloletej s matkou každý párný týždeň v mesiaci v piatok v čase od 14.30 do 15.30 hod. v priestoroch referátu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši za prítomnosti zamestnanca a psychológa Referátu poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, kde po obnovení vzájomného vzťahu matky a maloletej nie je vylúčené aj ďalšie postupné rozširovanie tejto úpravy, pričom však konečné rozhodnutie o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, ktoré prebieha pod sp. zn. 11P 45/2015 bude závisieť od výsledkov komplexného a doplneného dokazovania a do tohto času súd rozhodol v najlepšom záujme maloletého dieťaťa tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na Okresnom súde vo Veľkom Krtíši písomne v 3 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.